

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO RADA
I MIROVINSKOGA SUSTAVA
MINISTARSTVO SOCIJALNE
POLITIKE I MLADIH

EMPLOYMENT, SOCIAL
AFFAIRS AND INCLUSION

JIM i JAP – Konferencija “Rad i socijalna politika Republike Hrvatske u EU kontekstu”

Hotel International
Miramarska 24
HR – 10000 Zagreb

Financirano sredstvima
Europske unije

Zagreb, 22. i 23. svibnja 2012.

Konferencija ima za cilj predstaviti cjelokupni proces pretpristupnih aktivnosti u području zapošljavanja i socijalnog uključivanja, utvrditi napredak u provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM) i Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja Republike Hrvatske (JAP) od početka njihovih procesa te njihov utjecaj i promjene koje su se dogodile u sustavu socijalne sigurnosti Republike Hrvatske. Na konferenciji će se sagledati politika zapošljavanja i socijalna politika Republike Hrvatske u kontekstu primjene i buduće provedbe strategije Europa 2020.

Konferencija se održava u dva dana.

Tijekom **prvog dana 22. svibnja 2012. godine**, nakon otvaranja Konferencije prezentirat će se pregled procesa pretpristupnih aktivnosti u području zapošljavanja i socijalnog uključivanja i smanjenja siromaštva. Na Konferenciji se želi raspraviti o učincima JIM i JAP procesa na promjene u sustavu socijalne zaštite i socijalne sigurnosti, kao i o postignutom napretku tijekom svih godina provedbe te predstaviti socijalnu politiku Republike Hrvatske u kontekstu Europske unije i provedbe strategije Europa 2020. Sudionici će dobiti informacije o razvoju Nacionalnog programa reformi u okviru upravljanja strategijom Europa 2020, raspravit će se o predstojećim izazovima u pripremi Nacionalnog programa reformi kao i prikaz nacionalnog iskustva.

Drugi dan Konferencije **23. svibnja 2012. godine** dat će se prikaz razvoja ljudskih potencijala u Republici Hrvatskoj te razvoja socijalnog dijaloga, nakon čega slijedi rasprava o ulozi socijalnih partnera u kontekstu JIM i JAP procesa.

U prvoj panel raspravi sudionicima će se predstaviti napredak postignut u procesu deinstucionalizacije socijalnih usluga, biti će riječi o „Socijalnom mentorstvu“ u centru za socijalnu skrb, modelu rada socijalnih radnika koji je rezultat provedbe projekta „Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina“, financiranog sredstvima EU. Sudionici će moći raspravljati na temu socijalnog planiranja koje se provodi na razini županija, bit će dan prikaz provedbe socijalnog plana kao i pripremnih procesa za njegovo donošenje te otvorenih pitanja te raspraviti o načinima odgovora na krizu na lokalnoj razini. U drugoj panel raspravi slijedi pregled Mjera aktivne politike zapošljavanja, predstavljanje istraživačkog projekta „Da li se rad isplati?“ kao i rasprava na temu tržišta rada i obrazovanja. Bit će riječ o socijalnom poduzetništvu kao inicijativi za očuvanje i jačanje društvene kohezije i osnaživanja položaja ranjivih društvenih skupina.

Svi izlagači i dionici imat će priliku aktivno razmijeniti gledišta o provedbi daljnjih aktivnosti i aktivno sudjelovati u radu Konferencije.

Moderatorica: gđa Katarina Ivanković Knežević, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

13:30 – 14:30

Registracija sudionika

14:30 – 15:00

Otvaranje konferencije:

Zamjenik glavnog direktora **g. Zoltan Kazatsay**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

Predstavnici Hrvatske:

- Ministar **prof. dr. sc. Mirando Mrsić**, dr. med., Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Potpredsjednica Vlade RH i ministrica socijalne politike i mladih, **gđa Milanka Opačić**

15:00 – 15:30

JIM-JAP od strateških dokumenata do zajedničkog razvoja:

- Pomoćnica ministra **gđa Tatjana Dalić**, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Pomoćnica ministra **gđa Maja Sporiš**, Ministarstvo socijalne politike i mladih
- *zajednička prezentacija Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (MRMS) i Ministarstva socijalne politike i mladih (MSPM) o pregledu pripreme i provedbe JIM-a i JAP-a, te njihov utjecaj na promjene u sustavu Republike Hrvatske*

15:30 – 16:00

Pauza za kavu

16:00 – 16.45

Razvoj Nacionalnog programa reformi u okviru upravljanja strategijom Europa 2020. – uvod i pojašnjenja

- **gđa Anette Bjornsson**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

Nacionalna iskustva – Slovenija

- **gđa Jana Poljak** i **gđa Ana Jevšek Pezdir**, Ministarstvo financija

16:45 – 17:15

Zapošljavanje i izazovi socijalne politike u okviru strategije Europa 2020.

- **gđa Anette Bjornsson**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija
- **g. Walter Wolf**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

17:15 – 18:00

Rasprava o predstojećim izazovima u pripremi Nacionalnog programa reformi u Republici Hrvatskoj

Moderatorice: **gđa Vesna Mastela Bužan**, Ministarstvo socijalne politike i mladih
gđa Katarina Ivanković Knežević, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

9:00 – 9:30

Europska zaklada za stručnu izobrazbu (ETF) – pregled razvoja ljudskih potencijala (RLJP) u Republici Hrvatskoj

9:30 – 10:30

Razvoj socijalnog dijaloga u Hrvatskoj/Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava/predstavnici socijalnih partnera

- Pomoćnik ministra **g. Marko Krištof**
- Predstavnici poslodavaca i sindikata

- Rasprava dionika o ulozi socijalnih partnera u kontekstu JIM-a i JAP-a

10:30 – 11:00

Pauza za kavu

11:00 – 13:00

Prva panel rasprava: JIM – poruke u području socijalne politike

Predstavljanje:

1. Deinstitutionalizacija socijalnih usluga/predstavljanje individualnih planova deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi čiji je osnivač RH
  - **gđa Zvezdana Bogdanović**, načelnica Sektora, Ministarstvo socijalne politike i mladih
2. Socijalni mentori u centrima za socijalnu skrb
  - **gđa Dijana Vuković**, predstavnica CZSS Hrvatska Kostajnica
  - **gđa Ljiljana Fabac**, predstavnica CZSS Zadar
3. Socijalno planiranje na lokalnoj razini
  - **gđa Branka Cuki**, Koprivnica – Koprivničko-križevačka županija, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb
  - **gđa Davorka Maras-Tkačuk**, Istarska županija, zamjenica pročelnice Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb
4. Odgovori na krizu na razini gradova – predstavljanje mreža glavnih europskih gradova – “Eurocities” – **g. Nico Van de Vrie**
  - Rasprava dionika i razmjena mišljenja o provedbi JIM-a

13:00 – 14:30

Pauza za ručak

14:30 – 16:30

Druga panel rasprava: JAP – poruke u području zapošljavanja

Predstavljanje:

1. Vrednovanje aktivnih mjera politike tržišta rada u Republici Hrvatskoj
    - **g. Darko Oračić**, Hrvatski zavod za zapošljavanje
  2. “Isplati li se rad?”
    - **g. Predrag Bejaković**, Institut za javne financije
  3. Tržište rada i obrazovanje – zajednički cilj i aktivnosti
    - **gđa Sanja Crnković Pozaić**, savjetnica ministra, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
  4. Socijalno poduzetništvo – poduzetništvo budućnosti
    - **gđa Katarina Ivanković Knežević**, načelnica Sektora za programiranje, praćenje i vrednovanje programa i projekata Europske unije, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- Rasprava dionika i razmjena mišljenja o provedbi JAP-a

16:30 – 16:45

Završna riječ – **g. Michael Morass**, v.d. voditelj Odjela, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

* Dnevni red je podložan izmjenama. Konačan dnevni red dostavit će se sudionicima ili će biti dostupan na mjestu održavanja konferencije.

15:00 – 15:30

JIM i JAP – od strateških dokumenata do zajedničkog razvoja

Provedba Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja RH (JAP)

- **Tatjana Dalić**, pomoćnica ministra – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

U okviru prezentacije provedbe Zajedničkog memoranduma o prioritetima politike zapošljavanja RH (JAP) prikazat će se kako se odvijao proces razvoja JAP-a od samog početka te tko su bili sudionici u izradi JAP-a; prikazat će se cilj i svrha Zajedničkog memoranduma kao strateškog dokumenta te navesti glavni izazovi na hrvatskom tržištu rada, a koji su definirani u samom JAP-u; navest će se ciljevi i mjere definirane u Nacionalnom planu za poticanje zapošljavanja kao provedbenom planu JAP-a. Također će se govoriti o tome kako se odvijalo praćenje provedbe prioriteta utvrđenih u JAP-u, odnosno o dosad održanim tematskim konferencijama te o izvješćima o provedbi JAP-a za dosadašnje razdoblje.

Pregled priprema i provedbi Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju Republike Hrvatske (JIM) i njegov utjecaj i promjene na sustav socijalne zaštite u Hrvatskoj

- **Maja Sporiš**, pomoćnica ministrice – Ministarstvo socijalne politike i mladih

Europska unija je od 2000. godine otvorila okvir za razvoj nacionalnih strategija i političku koordinaciju između zemalja članica o pitanjima vezanim uz siromaštvo i socijalnu isključenost. Republika Hrvatska je svoje aktivnosti u području zapošljavanja i socijalnog uključivanja započela 6. travnja 2005. godine u okviru Prepristupne strategije Europske unije za Republiku Hrvatsku.

Kao rezultat tih aktivnosti izrađen je Zajednički memorandum o socijalnom uključivanju (engl. Joint Inclusion Memorandum – JIM) koji je potpisan u Zagrebu 5. ožujka 2007. godine od

strane Vlade Republike Hrvatske i Europske komisije.

JIM je, kao strateški dokument, definirao ključne izazove i prioritete Republike Hrvatske na području smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti, objedinio mjere i aktivnosti iz različitih sustava u području socijalnog uključivanja i usmjerio ih prema zajedničkom cilju. Istovremeno on je bio proces zajedničkog učenja i razmjene iskustava u tom području te uspostavljanja mehanizama izvješćivanja o rezultatima nacionalnih politika. Važan dio tog procesa je uspostava međuresorne suradnje u području zapošljavanja, zdravstva, mirovinskoga sustava, obrazovanja, regionalnog razvoja i socijalnog stanovanja.

Kao sveobuhvatni proces, JIM je uspostavio koordinaciju na nacionalnoj i lokalnoj razini izradom dvogodišnjih nacionalnih provedbenih planova za socijalno uključivanje. U izradi nacionalnih provedbenih planova sudjelovala su 23 nadležna državna tijela kao nositelji mjera, a kao su-nositelji provedbe mjera imenovane su jedinice lokalne i regionalne samouprave, organizacije civilnog društva, ustanove socijalne skrbi, socijalni partneri i znanstvene institucije. JIM je kroz provedbene planove uspostavio sustav praćenja i izvješćivanja o provedbi mjera definiranjem indikatora praćenja. U svrhu postavljanja indikatora usklađivan je i sustav statističkog praćenja sukladno statistikama zemalja članica Europske unije. Cjelokupni proces odvijao se uz potporu i praćenje Europske komisije pri čemu su pojedine aktivnosti usklađivane s prijedlozima i očitovanjima na izvješća o provedbi mjera JIM-a, koja je Republika Hrvatska obvezna podnositi svake godine.

Značaj JIM procesa očituje se i u njegovoj transparentnosti i dostupnosti informacija. U procesu JIM-a održane su tri JIM konferencije i dvije zajedničke JIM/ JAP konferencije, na kojima je sudjelovao veliki broj različitih dionika u svrhu razmjene gledišta i identificiranja najboljih rješenja o pojedinim pitanjima.

16:00 – 16:45

Razvoj Nacionalnog programa reformi u okviru upravljanja strategijom Europa 2020. – uvod i pojašnjenja

Priprema Nacionalnih programa reformi u kontekstu strategije Europa 2020. i pojačani makroekonomski nadzor – slovensko iskustvo

• **Jana Poljak i Ana Jevšek Pezdir**, Republika Slovenija – Ministarstvo financija

Razvoj europskih strategija rasta – od Lisabonske strategije do strategije EU 2020. – donio je svim zemljama članicama novi način strateškog planiranja. Strategija Europa 2020. postavila je nove prioritete i uvela novi način nadzora u okviru „europskog semestra“. Napredak za ostvarenje EU 2020. predstavljen je u godišnjim nacionalnim programima reformi koji uključuju integrirani nadzor ključnih makro-ekonomskih izazova i tematski pristup za ubrzavanje strukturnih reformi jačanja rasta. U Sloveniji se Nacionalni program reforme dosita razvio od forme izvješća za Bruxelles do opsežnog strateškog dokumenta u kojem je sadržaj povezan s financijama, ciljevi su jasno određeni, mjere imaju indikatore, a strateške mjere uključuju predviđanja rasta BDP-a. I na nacionalnoj i na europskoj razini postalo je jasno da velika ambicija ne znači ujedno i uspjeh. Dugoročni ciljevi trebaju biti ostvarivi, kratkoročni ciljevi široko prihvaćeni, a mjere mjerljive. Također, iskustvo Slovenije pokazuje da su reforme nepopularne te stoga program mora biti pripremljen uz postojanje priznatog i širokog konsenzusa reformi, opsežne medijske strategije i iskrenog napora za jačanje razumijevanja javnosti kako bi se doprlo do prosječnog građanina. Nacionalni program reformi predstavlja i način izvješćivanja prema Bruxellesu o planiranim i provedenim mjerama i reformama i nacionalnu strategiju za budući razvoj.

16:45 – 17:15

Zapošljavanje i izazovi socijalne politike u okviru strategije Europa 2020.

EU 2020 – najnovija zbivanja

- **gđa Anette Bjornsson**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

Godišnje istraživanje rasta (Annual Growth Survey) za 2012. godinu ukazuje na mnoge izazove u području tržišta rada i zapošljavanja. U prvom redu to su starenje stanovništva i sve veći broj dugotrajno nezaposlenih kojima prijete rizik od socijalne isključenosti. Istraživanje jasno pokazuje da je Europa na početku novog ciklusa i da je potrebno promijeniti način na koji vlade donose ekonomske i fiskalne politike. Tržište rada se mijenja i potrebne su mjere za njegovu mobilizaciju u svrhu rasta.

U tu svrhu, nacionalne vlade (kroz Odbor za zapošljavanje) i europske institucije donose paket za zapošljavanje. Paket za zapošljavanje predstavlja novi fokus, pristup i prijedloge za poticanje potražnje rada, posebice vezano za tri sektora. Također šalje jasnu poruku da uravnoteženi pristup određivanju minimalne plaće igra ulogu u poticanju ukupne potražnje i borbi protiv siromaštva, te predlaže značajnije uključivanje socijalnih partnera u određivanju prioriteta na europskoj i nacionalnoj razini. Konačno, paket za zapošljavanje učvršćuje suradnju europske politike zapošljavanja i socijalne politike.

U Republici Hrvatskoj, u kontekstu paketa za zapošljavanje, provodi se pilot projekt evaluacije mjera aktivne politike zapošljavanja (ALMP) i analiza potreba za vještinama. Provode se i mnogobrojni programi provedeni s ciljem povećanja razine obrazovanja radne snage općenito i promoviranja fleksibilnih uvjeta rada. Izazov za Republiku Hrvatsku, u nadolazećim godinama, predstavljaju mehanizmi za određivanje plaća, siva ekonomija i rad na crno.

JIM pet godina nakon potpisivanja: dostignuća i izazovi

- **g. Walter Wolf**, Opća uprava za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, Europska komisija

U prezentaciji se prikazuju najvažnija dostignuća provedbe Zajedničkog memoranduma o socijalnom uključivanju, te izazovi koji se, u kontekstu socijalne politike, nalaze pred Republikom Hrvatskom. Neka od najvažnijih dostignuća su: sveobuhvatni partnerski pristup i debate koje su povećale transparentnost; povećana svijest o važnosti praćenja i evaluacije koja rezultira politikama utemeljenim na empirijskim dokazima i analizama; stavljanje na dnevni red osjetljivih pitanja poput socijalnog uključivanja manjina u nepovoljnom položaju, dostatnosti socijalnih usluga, deinstitutionalizacije. Među najvažnije izazove ubrajaju se decentralizacija i deinstitutionalizacija socijalnih usluga; poticanje uključivo tržišta rada, posebno za mlađe i starije radnike; nastavak provedbe politika za suzbijanje diskriminacije, s naglaskom na Rome i srpsku nacionalnu manjinu; stvaranje preduvjeta za kvalitetne socijalne usluge, kroz postupke certificiranja i akreditacije.

Republika Hrvatska, kao buduća članica Europske unije, sve izazove treba sagledavati u kontekstu strategije „Europa 2020“. Uključiv rast, kao jedan od prioriteta Strategije, predstavlja osnaživanje ljudi visokom stopom zaposlenosti, ulaganje u vještine, borbu protiv siromaštva i modernizaciju tržišta rada te sustava osposobljavanja i društvene zaštite u svrhu pružanja pomoći osobama u predviđanju promjena i upravljanja njima te izgradnji povezanog društva. Jedan od ciljeva je smanjiti broj ljudi u opasnosti od siromaštva za 20 milijuna na razini Europske unije do 2020. godine.

9:00 – 9:30

Pregled razvoja ljudskih potencijala (RLJP) u Republici Hrvatskoj

- **Ulrike Damyanovic i Lizzi Feiler**, Europska zaklada za stručnu izobrazbu

Europska zaklada za stručnu izobrazbu (ETF) agencija je Europske unije. ETF pomaže zemljama u razvijanju strukovnog obrazovanja i osposobljavanja koji će bolje odgovoriti na potrebe tržišta rada i modernog društva. ETF djeluje u zemljama Zapadnog Balkana u okviru EU politike za pružanje vanjske pomoći i posebice EU strategije proširenja.

Od 2009., na zahtjev Opće uprave za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje Europske komisije, ETF je dao početne informacije za razvijanje i reviziju operativnih programa IPA komponente razvoj ljudskih potencijala. Doprinos ETF-a su revizije razvoja ljudskih potencijala u Albaniji, Hrvatskoj, Bivšoj Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, Crnoj Gori i Srbiji.

U Hrvatskoj, revizija je provedena u 2020. i 2011. godini. Odražava ETF-ovo razumijevanje najvažnijih izazova u području razvoja ljudskih potencijala (RLJP) s kojima je zemlja pristupnica suočena. RLJP je jedno od ključnih i težih područja na putu Hrvatske prema članstvu u Europskoj uniji. Ove poteškoće postale su jače izražene zbog gospodarskog pada, koji je utjecao na ograničenja u socijalnoj politici države i imao negativne utjecaje na potrebe poslova i vještina.

Hrvatska je napravila napredak u području RLJP. Također mobilizira kapacitete za korištenje predstojećih EU fondova u svrhu značajnijih investicija u ovom području. Strategija teži gospodarskoj konkurentnosti, održivom razvoju i uključivom društvu. Puno je postignuto od strane hrvatskih vlasti u prošlom desetljeću, posebice u razvijanju institucionalnih i zakonodavnih okvira. Međutim, još ima pitanja s kojima se treba pozabaviti.

Revizija RLJP usredotočena je na dva glavna aspekta razvoja ljudskih potencijala u Hrvatskoj i njihovu interakciju: obrazovanje i osposobljavanje u cjeloživotnoj perspektivi i zapošljavanje. Revizija također naglašava važnost socijalne uključenosti za kvalitetu ljudskih resursa te analizira uključenost hrvatskog obrazovnog sustava i tržišta rada. Također se analizira sposobnost hrvatskog sustava obrazovanja i osposobljavanja za proizvodnju znanja potrebnih za poboljšanje zapošljivosti, konkurentnosti i jednakosti u kratkoročnoj i srednjoročnoj perspektivi.

Sudionici JIM i JAP konferencije imati će priliku čuti o izazovima i mogućnostima u politikama obrazovanja i osposobljavanja, zapošljavanja i socijalne uključenosti koje su prepoznate i analizirane u reviziji.

9:30 – 10:30

Razvoj socijalnog dijaloga u Hrvatskoj

Socijalni dijalog u Hrvatskoj

- **Marko Krištof**, pomoćnik ministra – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
- **Ana Miličević Pezelj**, Savez samostalnih sindikata Hrvatske
- **Admira Ribičić**, Hrvatska udruga poslodavaca

Cilj ove prezentacije je dati pregled hrvatske sindikalne i poslodavačke scene, identificirati slabosti socijalnog dijaloga te dati pregled mjera koje Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava planira provesti radi promicanja socijalnog dijaloga i poboljšanja efikasnosti konzultacija sa socijalnim partnerima.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku¹, u Hrvatskoj je registrirano 284 932 poslovna subjekta, od kojih je aktivno njih 128 930, odnosno 45%. Registrirano je 534 sindikata, od kojih 297 djeluje na području dvije ili više zupanije. I dok su poslodavci udruženi u 57 udruga i tri udruge više razine, od kojih je samo Hrvatska udruga poslodavaca nacionalno reprezentativna udruga, sindikati su udruženi u 24 udruge više razine, od kojih je pet sindikalnih središnjica prisutno na nacionalnoj razini. Uslijed očitog nesrazmjera između udruga poslodavaca i sindikalnih središnjica, kolektivno pregovaranje u Hrvatskoj je decentralizirano, a prema Draganu Bagiću² od oko 845 važećih kolektivnih ugovora, čak 88% kolektivnih ugovora sklopljeno je na razini poduzeća.

S ciljem poticanja kolektivnog pregovaranja, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava u proceduru će uskoro uputiti Zakon o reprezentativnosti, koji će definirati jednakovrijedne kriterije za reprezentativnost sindikalnih središnjica i udruga poslodavaca na nacionalnoj razini te pojednostaviti i kvalitetnije definirati proceduru formiranja pregovaračkog odbora. Novi zakon će omogućiti i evidenciju broja članova reprezentativnih sindikata, na razini zemlje, ali i po sektorima.

¹ 11.1.2/2 BROJ I STRUKTURA POSLOVNIH SUBJEKATA, Državni zavod za statistiku

² Dragan Bagić, Industrijski odnosi u Hrvatskoj

S ciljem podizanja kvalitete socijalnog dijaloga, Ministarstvo priprema i seminare o socijalnom dijalogu za državne službenike, u kojima će predavači biti predstavnici poslodavaca i sindikata.

Detektiravši da udruge radnika nedovoljno koriste europske programe koji su im na raspolaganju, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, u čijoj je nadležnosti i razvoj ljudskih potencijala unutar pretprikladne pomoći IPA, isplaniralo je novu mjeru namijenjenu promociji socijalnog dijaloga i jačanju kapaciteta socijalnih partnera. Za tu svrhu, socijalnim partnerima stavljeno je na raspolaganje 800 000 eura, za koje će uskoro biti raspisani natječaji uz minimalno sufinanciranje.

Aktivnosti uključuju: promociju važnosti socijalnog partnerstva, edukativne programe o mehanizmima socijalnog dijaloga, pripreme za socijalni dijalog na europskoj razini, izgradnju kapaciteta za projekte Europskog socijalnog fonda, razmjenu informacija o zakonima, edukacije za sindikalne aktiviste, sindikalne povjerenike i predstavnike radničkih vijeća i promociju sektorskog bipartitnog socijalnog dijaloga. Također, planira se i analiza socijalnih partnera i njihovih kapaciteta u kontekstu članstva u Europskoj uniji, edukacije o europskim standardima u socijalnom i sektorskom dijalogu, edukacije o europskim iskustvima bipartitnog i tripartitnog sektorskog dijaloga, studijski posjeti zemljama s tradicijom socijalnog dijaloga, komparativna analiza sektorskog dijaloga u EU i Hrvatskoj te razvoj i implementacija web portala za suradnju i razmjenu podataka među socijalnim partnerima.

Portal je zamišljen kao početna točka za konzultaciju o prijedlozima zakona koja će socijalnim partnerima olakšati praćenje zakonodavne aktivnosti svih ministarstva i olakšati im sudjelovanje u pripremi zakonskih rješenja.

11:00 – 13:00

Prva panel rasprava: JIM – poruke u području socijalne politike

Deinstitucionalizacija socijalnih usluga/prikaz dobivenih podataka temeljem pojedinačnih planova deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi čiji je osnivač RH

- **Zvezdana Bogdanović**, načelnica Sektora za osobe s invaliditetom
– Ministarstvo socijalne politike i mladih

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi 24. siječnja 2011. godine donijelo je Odluku o Planu deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj 2011. – 2016. (2018.) radi intenziviranja reformskih procesa transformacije i deinstitucionalizacije pružatelja usluga socijalne skrbi i stvaranja temelja za planiranje mreže domova i djelatnosti socijalne skrbi. Provođenje Plana ima za cilj smanjenje ulaska korisnika u institucije, povećanje njihovog izlaska iz institucija i poticanje novih oblika izvaninstitucijskih usluga, posebno obiteljske reintegracije. Plan se odnosi na domove socijalne skrbi za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djecu i mladež s poremećajima u ponašanju, djece s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom te psihički bolesne odrasle osobe.

Plan definira: opće smjernice za deinstitucionalizaciju i transformaciju domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, ciljeve i prioritete deinstitucionalizacije i transformacije domova i drugih pravnih osoba za djecu i mladež bez odgovarajuće roditeljske skrbi, domova za djecu i mladež s poremećajima u ponašanju, domova i drugih pravnih osoba za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom, domova i drugih pravnih osoba za psihički bolesne odrasle osobe. Umjesto zaključka u Planu su navedeni zadaci Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi odnosno pravnog slijednika Ministarstva socijalne politike i mladih u razdoblju provedbe Plana te su izrađene Smjernice za izradu pojedinačnih planova deinstitucionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba. Plan pored navedenog predstavlja i temelj za planiranje mreže domova i djelatnosti socijalne

skrbi. Plan polazi od međunarodnih i nacionalnih strateških dokumenata te smjernica zacrtanih u Zajedničkom memorandumu o socijalnom uključivanju i nacionalnim provedbenim planovima za socijalno uključivanje.

Plan ujedno predstavlja dokument temeljem kojeg će se definirati prioritarna financijska ulaganja u razvoj mreže socijalnih usluga u županijama te predviđa korištenje sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, s posebnim naglaskom na mogućnost osiguranja sredstava iz pretpristupnih fondova Europske unije. Plan uključuje okvirne kvantitativne i vremenske projekcije potrebnog smanjenja kapaciteta institucijske skrbi (stalni ili tjedni smještaj u domovima i drugim pravnim osobama), u odnosu na korisničke skupine, te planirane projekcije povećanja kapaciteta u izvaninstitucijskim oblicima smještaja, uz što je moguće ravnomjernije osiguranje dostupnosti usluga u svim regijama, odnosno županijama. Predviđeno je razdoblje provedbe od 2011. do 2016. godine, izuzev za korisničku skupinu psihički bolesnih odraslih osoba, čiji su ciljevi i projekcije definirani do 2018. godine.

Tijekom 2011. godine, sukladno ciljevima deinstitutionalizacije i transformacije za sve korisničke skupine, svaki dom čiji je osnivač Republika Hrvatska, izradio je pojedinačni plan deinstitutionalizacije i transformacije temeljem kojih je započeta izrada Operativnog plana na nacionalnoj razini. Pojedinačni plan uključuje prikaz općih podataka o domu i drugoj pravnoj osobi, uslugama, korisnicima i zaposlenicima, podatke o prioritetima usluga na županijskoj razini i raspoloživosti relevantnih usluga za ciljanu skupinu korisnika, koncept moguće transformacije prema smjernicama Plana te detaljnu analizu korisnika koji su na stalnom ili tjednom smještaju prema stupnju potrebne podrške, okolnostima i uvjetima za povratak u obitelj, inicijalnu procjenu broja korisnika koje se planira deinstitutionalizirati i broja korisnika stalnog ili tjednog smještaja za koje se planira premještanje u neki drugi dom ili drugu pravnu osobu, procjenu potrebnih promjena u programu rada i radu zaposlenih s obzirom na smanjenje broja korisnika na stalnom ili tjednom smještaju kao i procjenu moguće preraspodjele troškova u ukupnoj strukturi troškova proračuna za potrebe deinstitutionalizacije i transformacije. Prikaz dobivenih podataka bit će dio prezentacije na Konferenciji.

Strateškim planom Ministarstva socijalne politike i mladih za razdoblje 2012. -2014. godine definiran je posebni cilj: Povećanje dostupnosti i kvalitete socijalnih usluga uz regionalnu ravnomjernost u kojem je vidljiv smjer kojim je odlučilo ići Ministarstvo socijalne politike i mladih: prevencija socijalne isključenosti pojedinaca, podržavanje života u zajednici, zaštita socijalno osjetljivih skupina građana od kršenja njihovih ljudskih prava te osiguravanje kvalitete pruženih usluga.

Socijalno mentorstvo u okviru centara za socijalnu skrb

- **Ljiljana Fabac**, dipl. soc. radnica – CZSS Hrvatska Kostajnica
- **Dijana Vuković**, mag. soc. rada – CZSS Zadar

Socijalno mentorstvo je inovativan model rada u sustavu socijalne skrbi u Hrvatskoj, ono je rezultat provedbe projekta “Uspostava podrške u socijalnom uključivanju i zapošljavanju socijalno ugroženih i marginaliziranih skupina” koji je financiran iz EU fondova u sklopu IV. komponente Instrumenta pretprikladne pomoći (IPA) - Razvoj ljudskih potencijala. U okviru projekta provedena je edukacija iz socijalnog mentorstva kroz tri modula za 21 socijalnog radnika iz centara za socijalnu skrb iz svake županije i Grada Zagreba, a dodatno je provedena edukacija 60 socijalnih radnika iz centara za socijalnu skrb u RH, kroz dva modula. Edukacijom koja se odvijala kroz tri modula, socijalni mentori dobili su dodatna znanja, vještine i alate za primjenu socijalnog mentorstva koja su ujedno i testirali primjenom modela u praksi, uz superviziju.

Cilj socijalnog mentorstva je poboljšanje kvalitete života dugotrajno nezaposlenih korisnika pomoći za uzdržavanje kroz motiviranje i osnaživanje, s krajnjim ciljem njihovog socijalnog uključivanja. Ciljana skupina u fazi testiranja modela bili su dugotrajno nezaposleni, korisnici pomoći za uzdržavanje, motivirani za promjene, suočeni s barem dvije prepreke, u dobi od 30–40 godina, s osnovnim ili srednjoškolskim obrazovanjem.

Ključni elementi modela socijalnog mentorstva temelje se na izboru korisnika, izgradnji odnosa s korisnikom i međusobnog povjerenja između mentora i korisnika, holističkom pristupu u radu, izradi individualnog plana aktivnosti zajedno s korisnikom kroz SWOT i SMART analizu, uz postavljanje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva.

Provedbom pilot projekta u centrima za socijalnu skrb kroz neposredan rad s korisnicima dolaze do izražaja prednosti primjene modela socijalnog mentorstva, kroz metodu vođenja slučaja uz aktivnu ulogu korisnika. Nadalje, tijekom testiranja modela uočena je važnost suradnje i kvalitetne koordinacije s drugim pružateljima usluga i dionicima iz drugih sektora u lokalnim zajednicama, kako bi se pružila kvalitetna socijalna usluga i podigla razina stručnog rada u centrima.

U završnom dijelu izlaganja, iz perspektive socijalnog mentora razmotrit ćemo ključne izazove u budućoj primjeni modela socijalnog mentorstva u sustavu socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj.

Osvrt na provedbu socijalnog plana Koprivničko-križevačke županije

- **Branka Cuki**, pročelnica Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb
– Koprivničko-križevačka županija

Plan Razvoja socijalnih usluga Koprivničko-križevačke županije za razdoblje 2011. – 2014. godine je dokument s čijom se izradom započelo krajem 2009. godine uz tehničku pomoć konzultanata UNDP-a i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. U proces planiranja bilo je uključeno više od 40 predstavnika ustanova socijalne skrbi, centara za socijalnu skrb, Zavoda za zapošljavanje, Obiteljskog centra, Zavoda za javno zdravstvo, Ureda državne uprave, udruga i ostalih pružatelja socijalnih usluga.

Plan je usvojen na Županijskoj skupštini u ožujku 2011. godine. Kako je istovremeno u izradi bila i Županijska razvojna strategija Koprivničko - križevačke županije za razdoblje 2011.-2013., koja je prihvaćena na Županijskoj skupštini u travnju 2011., prioriteti iz Plana involvirani su u skladu s razvojnim ciljevima u ovaj glavni strateški dokument, naročito u prioritetima i mjerama strateškog cilja II. – Jačanje ljudskih resursa i podizanje društvenog standarda u području društvenih djelatnosti.

Pozitivni učinci donošenja Plana i uključivanja njegovih prioriteta u ŽRS vidljivi su kod planiranja županijskog proračuna, gdje se, u skladu sa Zakonom o proračunu i Zakonom o fiskalnoj odgovornosti, može dokazati potreba za osiguranje sredstava za određene projekte i programe s obzirom na postojanje početnih pokazatelja i utvrđenih krajnjih, mjerljivih, ciljeva. Do sada je iz Plana realizirano sklonište za žrtve obiteljskog nasilja, palijativna skrb, u 16 ordinacija po općinama izgrađene rampe za osobe s invaliditetom, lift u Domu zdravlja u Đurđevcu, osigurano nekoliko asistenata u nastavi za djecu iz Križevaca, omogućen prijevoz osoba s invaliditetom, pokrenut projekt “Bolje sutra za Romsku zajednicu Đurđevac“, itd.

Ograničavajući faktor za ostvarivanje svih ili barem najvećeg dijela prioriteta iz Plana su fiskalni kapaciteti Županije i JLS-a, te zakonska ograničenja i nedorečenosti. Osim toga u općinama s niskim fiskalnim mogućnostima ni ljudski resursi nisu na zadovoljavajućoj razini, a pružatelja socijalnih usluga i udruga civilnog društva s ovog područja djelatnosti ima vrlo malo.

U proces donošenja plana treba uključiti ovlaštene predstavnike JLS-a, a učinkovitiju provedbu treba temeljiti na obveznosti participiranja svih JLS-a u financiranju ili sufinanciranju i provedbi usvojenih prioriteta i mjera.

Izazovi u planiranju usluga socijalne skrbi na području Istarske županije

- **Davorka Maras-Tkačuk**, zamjenica pročelnice Upravnog odjela za zdravstvo i socijalnu skrb – Istarska županija

Povezujući socijalne i zdravstvene potrebe građana Istarske županije, uz stručnu potporu iz područja strateškog planiranja, i obavljene analize socio-ekonomskih i zdravstvenih pokazatelja, te participaciju korisnika i pružatelja usluga odabrano je pet županijskih prioriteta za razdoblje od 2005. do 2012. godine (socio-zdravstvena zaštita starijih osoba, prevencija ovisnosti i poremećaja u ponašanju djece i mladih, rano otkrivanje raka dojke, prevencija kardiovaskularnih bolesti, zaštita izvorišta vode za piće). Plan rješavanja prioriteta utvrđen je u strateškom dugoročnom dokumentu, a dodatno se razrađuje i nadzire kroz operative godišnje planove i izvješća. Za realizaciju postavljenih ciljeva i rješavanje socio-zdravstvenih prioriteta imenovan je i zadužen županijski multidisciplinarni tim, a na specifičnim problemima unutar pojedinog prioriteta djeluju radne grupe.

Promjenama u zakonskoj regulativi (Zakon o socijalnoj skrbi) koje regionalnu samoupravu obvezuju na osnivanje Savjeta za socijalnu skrb i donošenje Socijalnog plana, unaprijeđena je kvaliteta planiranja i razvoja socijalnih usluga na regionalnoj razini uz potreban legitimitet i mogućnost šireg područja djelovanja te uključivanja većeg broja suradnika iz djelatnosti socijalne skrbi.

Krajem 2011. godine od pojedinaca i institucija koji bi sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi trebali sudjelovati u socijalnom planiranju zatražili smo mišljenje i prijedloge vezane za sadržaj i druge bitne značajke socijalnog plana. Naši ispitanici ukazali su na sljedeće vrijednosti koje bi socijalni plan u Istarskoj županiji trebao sadržavati: usredotočenost na korisnika, zasnovanost na istraživanju potreba, konsenzus struke, politike i građana, međusektorsku suradnju i usluge u zajednici. Pored osnivanja Savjeta za socijalnu skrb, naši ispitanici smatraju da je za realizaciju socijalnog plana potrebno oformiti posebne radne grupe, utvrditi resurse i kapacitete, odrediti prioritete, viziju, misiju i principe djelovanja, umrežiti i koordinirati pružatelje usluga, pratiti provođenje i vršiti evaluaciju socijalnog plana.

Borba protiv nezaposlenosti mladih – pristup grada Rotterdama

- **N. J. van de Vrie**

Rotterdam je drugi najveći grad u Nizozemskoj, s više od 600 000 stanovnika i središte je regije Rijnmond (1,2 mil. stanovnika). Regija svoje gospodarstvo snažno temelji na luci Rotterdam i u fazi je prijelaza s post-industrijskog oblika gospodarstva na gospodarstvo temeljeno na uslugama. Luka Rotterdam je nizozemski gospodarski pokretač broj jedan. Nezaposlenost mladih u Rotterdamu iznosi oko 10%, što je dvostruko više nego u regiji Rotterdam-Rijnmond (4,8%). Upravo iz tog razloga borba protiv nezaposlenosti mladih važna je u prevenciji rasta “izgubljene generacije”.

U okviru Akcijskog plana Rotterdam-Rijnmond za borbu protiv nezaposlenosti mladih provode se dva uspješna projekta. Cilj projekta „School-Ex Programme“ je doprijeti do mladih i uvjeriti ih da ostanu u školi još jednu ili dvije godine (School Extension/Produljenje školovanja) i uspostaviti dovoljno mogućnosti za stažiranje i “učenje na poslu” kako bi se mladima, koji su u statusu napuštanja školovanja osigurale mogućnosti za počinjanje radne karijeru kod poslodavca (School Exit/Izlaz iz škole). Kao rezultat projekta gotovo 7000 mladih osoba, čije su mogućnosti na tržištu rada bile slabe, nastavilo se školovati još godinu dana upisavši drugi predmet ili edukaciju. Na taj način, 3000 studenata u Rotterdamu dobilo je savjet i podršku vezano za profesionalno usmjeravanje u 2010. i gotovo 1000 studenata u 2011. godini.

Drugi projekt, “New Influx in the Port”, ima za cilj dovesti mlade grada Rotterdama, koji nemaju kvalifikacije (vezano za školu ili posao) do redovnog posla u Luci Rotterdam. U razdoblju od 40 tjedana, odabrani kandidati provode četverodnevni radni tjedan u prostorima jednog od uključenih poslodavaca, dok jedan dan tjedno polaze edukaciju u Shipping and Transport College-u. Temeljem ovog projekta preko 200 mladih osoba zaposleno je u luci Rotterdam u 2010. i 2011. godini.

14:30 – 16:30

Druga panel rasprava: JAP – poruke u području zapošljavanja

Vrednovanje aktivnih mjera politike tržišta rada u Republici Hrvatskoj

- **Darko Oračić**, Hrvatski zavod za zapošljavanje

U prezentaciji će biti riječi o tome kako je provedena vanjska evaluacija mjera aktivne politike zapošljavanja. Evaluaciju su proveli neovisni stručnjaci sa Sveučilišta u Zagrebu. Evaluirane su mjere koje je provodio Hrvatski zavod za zapošljavanje u 2009. i 2010. godini. U evaluaciji je korištena tzv. kvazi-eksperimentalna metoda. Procijenjen je utjecaj mjera na sudionike pomoću usporedbe sa sličnim osobama koje nisu sudjelovale u mjerama. Izabrane su osobe koje su slične sudionicima prema spolu, dobi, razini i smjeru obrazovanja, prethodnom položaju, te trajanju nezaposlenosti, odnosno prema vjerojatnosti sudjelovanja. Promatrao se udio nezaposlenih u sudionicima nakon nekog vremena poslije završetka sudjelovanja, te udio nezaposlenih u nesudionicima u istoj vremenskoj točki. Razlika između sudionika i nesudionika u udjelu nezaposlenih smatrala se učinkom sudjelovanja u mjeri.

Ustanovljeno je da je nezaposlenost sudionika sufinanciranog zapošljavanja bila manja nego nezaposlenost nesudionika, da je nezaposlenost sudionika obrazovanja za tržište rada bila slična ili malo manja, te da je nezaposlenost sudionika javnih radova bila veća nego nezaposlenost nesudionika. Međutim, ustanovljene su razlike mogle biti posljedica selekcije sudionika. Tako je vjerojatno da su za sufinancirano zapošljavanje poslodavci izabrali najzapošljivije osobe, a da su za javne radove izabrane najteže zapošljive osobe. Budući da su se sudionici i nesudionici vjerojatno razlikovali u zapošljivosti prije početka sudjelovanja, premda su po vanjskim obilježjima bili slični, dobiveni rezultati usporedbe ne pokazuju utjecaj sudjelovanja. Stoga rezultati evaluacije ne mogu biti pouzdana osnova za donošenje zaključaka o učinkovitosti pojedinih mjera.

Kao sljedeće korake predložit će se nova evaluacija na temelju preciznijih podataka dobivenih anketom i pokazatelja zapošljivosti, te evaluacija nekih mjera pomoću eksperimentalne metode.

Da li se rad isplati?

• **dr. sc. Predrag Bejaković**, Institut javnih financija

Sa stanovišta korisnika prava u socijalnoj skrbi i primatelja novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, socijalni transferi u novcu mogu stvoriti negativne poticaje za rad: ako se prekine ostvarivanje pojedinih novčanih prava kada se osobe ponovno zaposle, to može uvjetovati demotiviranje za zapošljavanje i dulji rad. Da bi se rad isplatio, nekoliko je zemalja provelo financijske poticaje kojima se pospješuju mogućnosti zapošljavanja za marginalne skupine na tržištu rada. Tim se mjerama povećava dohodak od rada i pospješuju poticaji za rad osobama koje ostvaruju samo dohodak iz transfera. Važnu ulogu ima i porezni sustav – porezne osnovice, izuzeća i olakšice, te granične porezne stope. Iako se spominje u više dokumenata u Hrvatskoj, zasad nema aktivnosti na nacionalnoj razini vezanih uz isplativost rada.

Cilj ovog Projekta je ostvariti prvi uvid u odrednice isplativosti rada u Hrvatskoj. Svrha je razmotriti ponudu rada prije svega kroz dva najvažnija pitanja. Prvo, pružiti pregled nekih ključnih novijih reformskih aktivnosti u nacionalnim sustavima socijalne zaštite i programa tržišta rada koje su usmjerene na uključivanje u svijet rada skupina koje uglavnom ostvaruju manje dohotke pa stoga i nisu previše zainteresirane za zapošljavanje i aktivno traženje posla. Programi isplativosti rada u najvećoj su mjeri usmjereni na pospješivanje financijskih poticaja koji se ostvaruju iz rada u odnosu na materijalna prava iz sustava socijalne skrbi i zapošljavanja. Drugo, područje zanimanja je izgradnja odrednica i uklanjanje zapreka koje susreću slabije plaćene osobe kada trebaju uskladiti svoje kućne obveze i rad izvan kuće.

U projektu se odgovarajuća pozornost posvećuje razvoju modela potrebnog za izračun glavnog pokazatelja isplativosti rada za Hrvatsku. Riječ je o graničnoj efektivnoj poreznoj stopi koja pokazuje koji dio dodatne zarade osoba gubi zbog toga što su se povećali porezi i smanjile naknade. To se računa za šest osnovnih tipova obitelji. Izlažu se i neki drugi tipovi koji također mogu biti zanimljivi. Konačno nastojanje Projekta je utvrđivanje učinkovitosti mjera na poticanju radnog aktiviranja i zapošljavanja.

U provedenoj analizi stanja u Hrvatskoj utvrđeno je da se odrednice isplativosti rada ne razlikuju bitno u odnosu na stanje u drugim promatranim zemljama, niti po prevelikoj izdašnosti socijalnih prava, niti po posebno naglašenim negativnim poticajima za rad. Za Hrvatsku smo pokazali da bi gotovo sve osobe (pa i korisnici u sustavu socijalne skrbi) imale koristi od zapošljavanja, ali da je ta korist razmjerno mala. Utvrdili smo da postoje slučajevi i tipovi obitelji kada su negativni poticaji značajni, odnosno kada je vrlo visoka granična efektivna porezna stopa kod prelaska iz nezaposlenosti ili neaktivnosti u zaposlenost. Prema provedenim izračunima u Hrvatskoj su, s obzirom na isplativost rada, ranjive obitelji u kojima član koji se zapošljava može ostvariti samo

nisku plaću, obitelji koje primaju sve vrste raspoloživih naknada i pomoći, obitelji sa samo jednim odraslim članom koji radi, te obitelji s više djece. Kao najznačajnije odrednice granične efektivne porezne stope pokazale su se pomoć za uzdržavanje i naknada za vrijeme nezaposlenosti.

Sustave prava u zapošljavanju, socijalnoj skrbi i doplatku za djecu treba proučavati u cjelini, a njihove moguće promjene predlagati imajući u vidu i učinke na isplativost rada. Tako, na primjer, ako se želi povećati iznos ili duljina primanja novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti (ili povećati iznose pomoći u sustavu socijalne skrbi i/ili doplatka za djecu), treba uzimati u obzir djelovanje tih promjena na odrednice isplativosti rada. Vrlo velika razlika u iznosu doplatka za djecu za pojedine dohodovne skupine može potaknuti roditelje da zarađuju manje kako bi ostvarili veći iznos doplatka za djecu. Razmjerno izdašni oblici pomoći za radno sposobne osobe čije ostvarivanje nije uvjetovano ponašanjem primatelja s obzirom na aktivno traženje zaposlenja i zadržavanje posla obeshrabruju ulazak u svijet rada.

Tržište rada i obrazovanje – zajednički ciljevi i aktivnosti

• Sanja Crnković Pozaić

Prezentacija daje obrise zakonskih, organizacijskih i provedbenih aktivnosti koje su u različitim fazama razvoja u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava u suradnji s partnerima Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvom regionalnoga razvoja i EU fondova te ostalim dionicima tržišta rada.

Zakonodavne pretpostavke uključuju Zakon o hrvatskom kvalifikacijskom okviru koji se smatra ključnim instrumentom razvoja konkurentnog gospodarstva koje se temelji na razvoju znanja i vještina. On definira ustrojavanje Nacionalnog vijeća za razvoj ljudskih potencijala koje će imati značajan utjecaj na planiranje cjeloživotnog učenja, sustava razvoja karijere, mjere aktivne politike i potrebe regionalnih tržišta rada.

Organizacijski okvir definira koordinaciju u razvoju politika razvoja ljudskih potencijala između tri gore navedena ministarstva. Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvo regionalnoga razvoja i EU fondova zaduženi su za definiranje standarda zanimanja dok je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta odgovorno za prilagođavanje obrazovnih ishoda na način koji vodi računa o potrebama tržišta rada.

Kod razvoja politika, koordinacija rada ministarstava će voditi računa da su mjere koje provode međusobno usklađene te da se u procesu njihovog razvoja kreće od zajedničkih ciljeva, mjera za njihovo ostvarenje, monitoring, evaluaciju i mogući redizajn prema potrebi.

Na kraju, Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava ustrojava sveobuhvatan sustav informa-

cija s tržišta rada koji će davati potrebnu podatkovnu podlogu za poboljšanje sustava razvoja standarda zanimanja, razvoja karijere, posredovanja za zapošljavanje, dizajniranja mjera aktivne politike i razvoj Nacionalne klasifikacije zanimanja kako bi ona reflektirala stvarno stanje potražnje za znanjima i vještinama u gospodarstvu i zajednici.

Socijalno poduzetništvo – poduzetništvo budućnosti

- **Katarina Ivanković Knežević**, načelnica Sektora – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Od početka 2012. godine Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava i Ministarstvo socijalne politike i mladih zajednički koordiniraju izradu Strategije razvoja socijalnog/društvenog poduzetništva u RH za razdoblje 2013.–2020. Osnovni ciljevi Strategije su: stvoriti cjeloviti i sustavni okvir potpore socijalnim poduzetnicima na institucionalno-pravnoj razini, osigurati dostupnost financijskih sredstava za pokretanje i rast poduzetničkih pothvata, ugraditi u obrazovni sustav elemente za i o socijalnom poduzetništvu te osigurati snažniju vidljivost i prepoznatljivost socijalnog poduzetništva u javnosti. Za potrebe izrade Strategije okupili smo u radnu skupinu predstavnike državnih tijela, strukovnih organizacija, socijalnih partnera, medija, civilnog sektora, razvojnih agencija te lokalne i akademske zajednice.

Socijalno poduzetništvo predstavlja novi izazov i novu mogućnost za mnoge u Republici Hrvatskoj. To je poduzetništvo s dodanom vrijednosti, poduzetništvo koje probija granice klasičnog poslovanja i pruža onima koji se njime bave jasnu misiju i viziju vlastitog i općeg doprinosa zajednici u kojoj žive. Osnovne odrednice socijalnog poduzetništva predstavljaju identifikacija tzv. društvene neravnoteže, problema koji se želi riješiti, konstruktivno razmišljanje kako kroz poduzetničke pothvate uspostaviti tu ravnotežu, kreativno, inovativno i poticajno razmišljanje i djelovanje, te konačno uspostavljanje nove, pravednije ravnoteže. Socijalni poduzetnici djeluju na ekološki prihvatljiv način i mjere svoj socijalni utjecaj na zajednicu u kojoj žive.

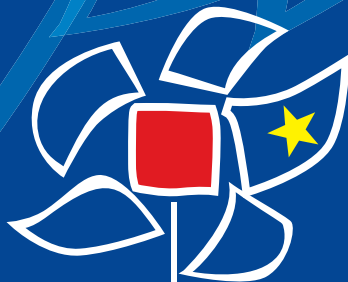
Rastuća gospodarska kriza koja je već godinama prisutna gotovo u svim zemljama te predviđanja koja pokazuju da bi nakon ili tijekom velike gospodarske krize mogla nastupiti tzv. socijalna kriza koja već sada pogađa najosjetljivije skupine društva, kao što su mladi (visoko obrazovani ili bez ikakvog obrazovanja), dugotrajno nezaposleni, osobe s invaliditetom, kao i oni zaposleni u sektorima koji se restrukturiraju, a bez kvalifikacija traženih na tržištu rada, jednostavno nas prisiljava na razmišljanje izvan klasičnih okvira, izvan postojećih mjera i poticaja. Zelena ekonomija, inovacije i razvoj, poslovi u IT sektoru predstavljaju nove izazove, a socijalno poduzetništvo pruža okvir za nove odnose kapitala i ulaganja u društvo u cjelini na boljitak svih, a posebice onih kojima je podrška najpotrebnija.

© **Ministarstvo rada
i mirovinskoga sustava**

Vukovarska 78
10000 Zagreb
e-mail: info@mrms.hr
www.mrms.hr

svibanj 2012.

Sadržaj publikacije isključiva je odgovornost Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i ne može se smatrati službenim stavom Europske unije.

**I
P
A** RAZVOJ
LJUDSKIH
POTENCIJALA

www.ljudski-potencijali.hr

www.mrms.hr ■ www.mzos.hr ■ www.mspm.hr ■ www.asoo.hr ■ www.hzz.hr